

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

25 mai 2022

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Timofți Vladimir,
Judecători – Țurcan Anatolie și Plămădeală Ghenadie,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de inculpat, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 28 septembrie 2021, în cauza penală în privința lui

Babcinețchi Ștefan XXXXX.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 21.03.2018-27.10.2020;

Instanța de apel: 18.11.2020-28.09.2021;

Instanța de recurs: 24.03.2022– 25.05.2022.

a c o n s t a t a t :

1. Prin sentința Judecătoriei Orhei (sediul Șoldănești) din 27 octombrie 2020, Babcinețchi Ștefan a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art.287 alin.(1) Cod penal, la amendă în mărime de 950 unități convenționale, echivalentul a 47 500 lei.

S-a încasat de la inculpat în contul statului suma de 320 lei, cu titlu de cheltuieli judiciare.

2. Pentru a se pronunța, prima instanță a constatat *in fapt* că, Babcinețchi Ștefan pe 22 decembrie 2017, la aproximativ ora 20:00, fiind în parcul, amplasat în preajma magazinului XXXXX, care este un loc public, din intenții huliganice, încălcând grosolan ordinea publică, regulile morale și sociale de conviețuire și exprimând o vădită lipsă de respect față de societate, printr-o obraznicie deosebită, fiind observat de mai multe persoane, inclusiv și de către o doamnă, care nu a fost posibil de identificat în cadrul urmăririi penale, care i-a făcut observație de a înceta acțiunile ilegale, intenționat, fără nici un motiv, i-a aplicat multiple lovituri cu pumnii peste diferite regiuni ale corpului minorului Susac Tudor, cauzându-i

leziuni corporale sub formă de: traumatism craniu-cerebral, manifestat prin comotie cerebrală, vătămări care au fost constatate prin raportul de expertiză judiciară nr. XXXXX din XXXXX și se califică ca vătămare ușoară.

Pe baza stării de fapt expuse mai sus, instanța a reținut că, *în drept*, faptele inculpatului Babcinețchi Ștefan întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute la art.287 alin.(1) Cod penal - „*Huliganism, adică acțiunile intenționate care încalcă grosolan ordinea publică, însoțite de aplicarea violenței asupra persoanelor, care prin conținutul lor, se deosebesc printr-o obrăznicie deosebită*”.

3. Avocatul Galescu Vasile în numele inculpatului a contestat cu apel sentința, solicitând casarea acesteia și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care acțiunile inculpatului să fie reîncadrate în art.78 alin.(2) Cod contravențional, cu înlăturarea răspunderii contravenționale în legătură cu expirarea termenului de prescripție.

În motivarea apelului, avocatul a invocat că, prima instanță a respins nefondat audierea martorilor apărării, dar a dispus audierea martorilor Bliuc Petru și Babcinețchi Oleg. Prin această acțiune instanța a încălcat dreptul la apărare a inculpatului Babcinețchi Ștefan și dreptul la un proces echitabil ignorând prevederile art.24 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură penală și art.6 CEDO.

Fiind audiată în ședința de judecată, partea vătămată a fost amenințată de către procuror cu faptul pornirii altui dosar penal și în privința lui.

În continuare, în cadrul ședinței de judecată, la obiecțiile părții apărării pe acest caz, președintele ședinței de judecată a menționat că, Babcinețchi Ștefan trebuia să depună plângere la Procurorul General, drept urmare a fost solicitată recuzarea judecătorului și a procurorului, ulterior s-a adresat cu plângeri scrise în adresa Procurorului General, dar spre regret răspuns nu a primit până la moment.

Avocatul a considerat că, instanța de fond nu s-a clarificat la aprecierea conflictului care a derulat între partea vătămată și prietenii lui Babcinețchi Oleg, în următoarele circumstanțe: pe 22 decembrie 2017 la aproximativ ora 20:00 în parcul amplasat în preajma magazinului „XXXXX”, se afla un grup de tineri în frunte cu Susac Tudor. După finalizarea seratei de la liceul Teoretic, în parc a venit un alt grup de tineri, minori, printre care era și Babcinețchi Oleg, fratele inculpatului, care s-au așezat pe o banchetă, unde discutau și râdeau. De ei s-a apropiat partea vătămată care le-a făcut observație în formă grosolană adresându-le cuvinte murdare, apoi s-a apropiat de Babcinețchi Oleg l-a lovit cu palma și apucându-l de haine ia rupt-o, acesta a început să plângă, unul din copii l-a sunat pe Babcinețchi Ștefan, care a venit cu doi băieți și o domnișoară. Pe fundalul celor întâmplăte, între Susac Tudor și Babcinețchi Ștefan s-a iscat o ceartă și ambii au căzut jos, alte persoane în parc nu erau.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 28 septembrie 2021, apelul declarat a fost admis, casată total sentința, inclusiv din oficiu în baza art.409 alin.(2) Cod de procedură penală și pronunță o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță după cum urmează:

Babcinețchi Ștefan a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art.287 alin.(1) Cod penal, la amendă în mărime de 950 unități convenționale, echivalentul a 47 500 lei.

S-a respins solicitarea procurorului de încasare cheltuielilor de judecată.

În motivarea soluției pronunțate, instanța de apel cu trimitere la prevederile art.409 alin.(2) Cod de procedură penală, a indicat că, potrivit hotărârii Curții Constituționale nr.25 din data de 12 august 2021, privind excepția de neconstituționalitate a unor prevederi din art.287 alin.(1) Cod penal și anume a faptului că, au fost admise parțial excepțiile de neconstituționalitate ridicate și au fost declarate neconstituționale cuvântul „grosolan” și textul „cinism” din art.287 alin.(1) Cod penal, astfel, prin urmare au fost excluse aceste fraze din învinuirea adusă inculpatului Babcinețchi Ștefan.

În continuare, instanța de apel a notat că, urmarea a cercetării probelor prezentate de procuror a primit convingerea că inculpatul a comis infracțiunea prevăzută de art.287 alin.(1) Cod penal, dar nu contravenția prevăzută de art.78 Cod Contravențional, cum a solicitat avocatul în apel. Astfel, infracțiunea de huliganism se delimitează de contravenție, dat fiind că huliganismul incriminat de norma penală, în afară de prezența acțiunii principale – încălcarea ordinii publice, presupune și prezența unei acțiuni adiacente, la caz, acțiune exprimată în aplicarea violenței asupra persoanei, ceea ce la contravenție nu s-a atestat.

Mai mult, s-a reținut calificarea în baza art.287 alin.(1) Cod penal și nu în contravenție, fapta inculpatului nu s-a limitat doar la acostarea jignitoare, în locuri publice a persoanei fizice, tulburarea ordinii publice; tulburarea liniștii în timpul nopții, alte acțiuni similare, însă a recurs și la aplicarea violenței, la amenințarea cu aplicarea violenței sau la opunerea de rezistență violentă reprezentanților autorităților sau altor persoane, care curmă actele huliganice.

În aceste circumstanțe, fapta comisă depășește gradul de pericol social al unei contravenții, atingând gradul de pericol social al unei infracțiuni. În speța dedusă judecății au fost aplicabile doar prevederile art.287 alin.(1) Cod penal, deoarece făptuitorul nu s-a limitat la acostarea jignitoare în loc public a persoanelor fizice și a tulburat ordinea publică, dar pe lângă aceasta a mai recurs și la aplicarea violenței. Așadar, fiind depășit gradul de pericol social al unei contravenții, atingând gradul de pericol social al unei infracțiuni.

În acest sens, instanța de apel a subliniat că, obiectul material al infracțiunii îl reprezintă corpul persoanei, la caz, fiind corpul părții vătămate Susac Tudor, căruia Babcinețchi Ștefan din intenții huliganice i-a aplicat lovituri cu mâinile peste cap, cauzându-i conform raportului de expertiză comoție cerebrală și excoriații la ochiul stâng.

Latura obiectivă în speță s-a manifestat prin faptul că locul desfășurării acțiunilor din 22 decembrie 2017, este un loc public ce s-a reținut din declarațiile părții vătămate, martorilor și din starea de fapt constatată prin procesul-verbal de cercetare la fața locului din 30 ianuarie 2018. Acțiunile huliganice au fost comise

de către Babcinețchi Ștefan, în parcul public amplasat în preajma magazinului XXXXX, unde la acel moment potrivit declarațiilor părții vătămate și a martorilor, erau mai multe persoane, chiar și o doamnă care trecea prin parc le-a făcut observație să înceteze acțiunile huliganice, intenționat, fără nici un motiv, i-a aplicat multiple lovituri cu pumnii peste diferite regiuni ale corpului minorului Susac Tudor. Astfel, cauzându-i lui Susac Tudor leziuni corporale sub formă de: traumatism craniu-cerebrală, manifestat prin comoție cerebrală, vătămări care au fost constatate prin raportul de expertiză judiciară nr. XXXXX din XXXXX și s-a calificat ca vătămare ușoară.

Latura subiectivă s-a caracterizat prin intenție directă: făptuitorul înțelegând că încalcă ordinea publică și exprimă o vădită lipsă de respect față de societate, că aplică violență asupra persoanei și dorește săvârșirea acestor acțiuni, în speța inculpatul și-a dat seama de acțiunile sale huliganice, acesta a declarat că, „...ajunși în parc, acolo erau vreo 20 de băieți, iar Babcinețchi Oleg era la intrare în parc cu scurta ruptă și plângea... s-a apropiat de Susac Tudor și l-a întrebat de ce i-a deteriorat scurta lui Oleg, atunci Susac Tudor l-a îmbrâncit și el l-a rândul lui l-a îmbrâncit pe Susac Tudor și ambii au căzut jos...”.

În acest context, instanța de apel a respins alegațiile inculpatului precum că, ambii s-au îmbrâncit, iar conflictul s-a iscat pe motiv că i-a luat apărarea fratelui său, care la acel moment era minor. Potrivit raportului de expertiză judiciară nr. XXXXX din XXXXX, la partea vătămată, anul nașterii XXXXX, s-a constatat: traumatism craniu-cerebral manifestat prin comoție cerebrală, care a fost provocată ca rezultat al acțiunii traumatice cu obiect contondent, dur, posibil atât în timpul și circumstanțele indicate, cât și în urma căderii de la propria înălțime, determină o dereglare a sănătății de scurtă durată, se califică ca vătămare ușoară, iar careva probe care ar dovedi că, Susac Tudor i-a cauzat careva vătămări corporale inculpatului, la materialele cauzei nu au fost prezentate.

Totodată, nu au fost reținute și argumentele avocatului precum că, în parc alte persoane nu erau. Deci, însăși din declarațiile inculpatului s-a atestat că la momentul conflictului în parc erau aproximativ 20 de persoane, astfel, în lipsa doamnei pe care nu toți martorii au văzut-o și care nu a fost posibil de identificat de către organele urmăririi penale s-a constatat că, la conflictul iscat între Babcinețchi Ștefan și Susac Tudor au fost prezente mai multe persoane, aflându-se în parcul public din or. Șoldănești, care au asistat la cearta acestora, fiind deranjați de acțiunile huliganice ale inculpatului.

Subiect al infracțiunii este persoana fizică responsabilă, care a atins la momentul săvârșirii infracțiunii vârsta de 14 ani, inculpatul Babcinețchi Ștefan la momentul comiterii infracțiunii având împlinită vârsta de 23 de ani, prin urmare întrunind criteriile subiectului infracțiunii incriminate.

Fiind contrapuse la faptele inculpatului, semnele distinctive ale componenței infracțiunii imputate, instanța de apel a reținut că în acțiunile lui Babcinețchi Ștefan sunt întrunite elementele infracțiunii prevăzută de art.287 alin.(1) Cod

penal, iar inculpatul este vinovat de săvârșirea acesteia.

Cu referire la individualizarea pedepsei, cu aplicarea prevederilor art.art.61 și 75 Cod penal, instanța de apel a conchis că, pedeapsa sub formă de amenda este una echitabilă care va atinge scopul legii penale de restabilire a echității sociale.

Referitor la cheltuielile de judecată, conform art.art.227 alin.(1), (2) și 228 alin.(1) Cod de procedură penală, instanța de apel a remarcat că, raportul de expertiză judiciară nr.201826D0021 din 26 ianuarie 2018, pentru care au fost suportate cheltuieli în sumă de 320 lei, a fost întocmit până la intrarea în vigoare a modificărilor efectuate la art.143 Cod de procedură penală și nu poate fi încasate din contul inculpatului.

5. Inculpatul în temeiul art.427 alin.(1) pct. 6) și 8) Cod de procedură penală, a contestat cu recursuri decizia, solicitând casarea acesteia, cu rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri prin care acțiunile acestuia să fie încadrate potrivit art.78 alin.(2) Cod contravențional.

În motivarea cerințelor sale a invocat că, decizia instanței de apel este ilegală și posibilă de a fi casată, întrucât acțiunile lui Babcinețchi Ștefan urmează a fi reîncadrate în prevederile art.78 alin.(2) Cod contravențional cu înlăturarea răspunderii contravenționale a acestuia în legătură cu expirarea termenului de prescripție, pentru motivele de fapt și de drept invocate în cererea de apel.

Totodată, în fundamentarea solicitărilor sale, recurentul a făcut trimitere la prevederile art.art.1 și (8) Cod de procedură penală și la hotărârile Curții Constituționale nr.10 din 16 aprilie 2010 și nr.7 din 23 februarie 2016.

6. În conformitate cu art.431 alin.(1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, procurorul a depus referință asupra recursului declarat de inculpat, menționând că acesta urmează a fi respins ca fiind vădit neîntemeiat.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat, în raport cu materialele din dosarul cauzei, Colegiul penal consideră că recursul urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente.

Conform art.432 alin.(2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

Potrivit textului recursului, recurentul invocă ca temei de casare a deciziei instanței de apel art.427 alin.(1) pct. 6) și 8) Cod de procedură penală, în sensul că **6)** hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței și **8)** nu au fost întrunite elementele constitutive ale infracțiunii.

Verificând legalitatea hotărârii atacate sub aceste aspecte, Colegiul penal reține că temeiurile de recurs invocate de recurent nu s-au confirmat în urma cercetării materialelor cauzei, argumentând în acest context următoarele.

Instanța de recurs verifică doar dacă s-a aplicat corect legea la faptele

reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

În sensul vizat și în raport cu circumstanțele invocate în recursul ordinar, Colegiul penal consideră că, în speța examinată de către instanța de apel, n-au fost admise erorile de drept sub aspectele invocate de recurent, care ar servi drept temei de implicare a instanței de recurs în sensul casării deciziei contestate, deoarece decizia adoptată corespunde tuturor prevederilor legii procesual penală, fiind legală și întemeiată. Instanța de apel nu a admis nici o eroare gravă de fapt, care să afecteze soluția adoptată, pronunțându-se asupra tuturor motivelor invocate în apelul inculpatului, în legătură cu ce nu se constată prezența temeiului prevăzut de art.427 alin.(1) pct. 6) Cod de procedură penală.

După cum rezultă din conținutul recursului, inculpatul nu este de acord cu condamnarea lui în baza art.287 alin. (1) Cod penal, considerând că, lipsesc probe certe ce ar confirma vinovăția acestuia în săvârșirea infracțiunii imputate.

La acest capitol, Colegiul penal constată că, conform prevederilor art.314 Cod de procedură penală, judecând cauza, prima instanță a cercetat nemijlocit, sub toate aspectele probele prezentate de părți, inclusiv declarațiile inculpatului, părții vătămate a martorilor Ausac Ana, Sicorschi Iurie, Talmaci Denis, Todorașcu Anton, Lisnic Alexandru, Babcineâchi Oleg și Biliuc Petru, raportul de expertiză judiciară nr.201826D0021, din 26 ianuarie 2018, totodată și actele cauzei, care coroborate una cu alta, au format convingerea instanței asupra vinovăției inculpatului în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.287 alin.(1) Cod penal.

Instanța de apel, respectând prevederile art.art.414 și 417 alin.(1) pct. 7), 8) Cod de procedură penală, a supus unei verificări minuțioase toate probele administrate și a conchis asupra temeiniciei soluției pronunțate de prima instanță, expusă mai sus, deoarece argumentele apărării nu și-au găsit confirmare în ședința de judecată.

Instanța de recurs, fără a reitera întreaga motivare a instanțelor de fond, pe care și-o însușește sub aspectul stării de fapt și de drept reținute, conchide asupra existenței faptei și vinovăției inculpatului Babcinețchi Ștefan în comiterea infracțiunii prevăzute de art.287 alin.(1) Cod penal, fiind stabilite în acțiunile acestuia toate elementele constitutive ale încălcării ordinii publice însoțite cu aplicarea violenței în privința lui Susac Tudor soldându-se cu vătămării ușoare.

Atât prima instanță, cât și instanța de apel, s-au pronunțat asupra circumstanțelor de fapt și și-au motivat concluzia prin cumulul de probe administrate în cauză, cărora le-au dat o apreciere justă și obiectivă, prin prisma art.101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității, veridicității și coroborării lor reciproce, stabilind cu certitudine toate aspectele de fapt și de drept, inclusiv vinovăția în săvârșirea infracțiunii imputate.

Colegiul penal constată că, decizia instanței de apel cuprinde fondul apelului și temeiurile de fapt și de drept care au dus la respingerea apelului, precum și motivele adoptării soluției, ceea ce se încadrează în prevederile art.417 Cod de

procedură penală, reieșind și din faptul că procedura de apreciere a probelor ține de starea de fapt a cauzei și care deja a fost efectuată de ambele instanțe de fond.

Faptul că, instanța de apel nu a apreciat probele în modul solicitat de autorul recursului, nu constituie motiv de a afirma că instanța de apel a pronunțat o hotărâre ilegală. Mai mult, în scopul evitării repetării inutile a alegațiilor instanței, Colegiul penal își însușește argumentele enumerate în decizia instanței de apel, fapt ce este în deplină concordanță cu jurisprudența și practica Curții Europene pentru Drepturile Omului, care în cauza *Albert vs România* din 16.02.2010, a statuat în pct.37 că art. 6§1 CtEDO, deși obligă instanțele să-și motiveze deciziile, acest fapt nu poate fi înțeles ca impunând un răspuns detaliat pentru fiecare argument (*Van de Hurk vs Olanda*, 19.04.1994, pct. 61). Cu toate acestea noțiunea de proces echitabil necesită ca o instanță internă, fie prin însușirea motivelor furnizate de o instanță inferioară, fie prin alt mod, să fi examinat chestiunile esențiale supuse atenției sale.

La fel, recurentul a invocat și temeiul prevăzut de art. 427 alin.(1) pct. 8) Cod de procedură penală, care fiind analizat în raport cu motivele invocate în recursul declarat, nu și-a găsit confirmare.

După cum rezultă din conținutul recursului, acesta nu este de acord cu condamnarea în baza art.287 alin.(1) Cod penal, considerând că faptele sale urmează a fi reîncadrate în baza art.78 alin.(2) Cod contravențional - cu înlăturarea răspunderii contravenționale în legătură cu expirarea termenului de prescripție, deoarece lipsesc elementele constitutive ale infracțiunii imputate.

În acest context, Colegiul penal observă că, prin „neîntrunire a elementelor infracțiunii”, se înțeleg acele cazuri când s-a produs condamnarea persoanei, însă acțiunile acesteia nu întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii respective (*persoana nu este subiect al acestei infracțiuni, lipsește latura obiectivă sau subiectivă, sau legătura cauzală dintre acestea*).

Astfel, de către instanța de apel s-a stabilit că, fapta comisă de inculpat depășește gradul de pericol social al unei contravenții, atingând gradul de pericol social al unei infracțiuni, deoarece făptuitorul nu s-a limitat doar la acostarea jignitoare în loc public a persoanelor fizice și a tulburat ordinea publică, dar pe lângă aceasta a mai recurs și la aplicarea violenței. Așadar, fapta pe care a comis-o Babcinețchi Ștefan a depășit gradul de pericol social al unei contravenții, atingând gradul de pericol social al unei infracțiuni.

Prin urmare, respectând prevederile art.414 Cod de procedură penală, instanța de apel a supus unei verificări minuțioase toate probele administrate în cauză, le-a dat o apreciere justă, din punct de vedere al pertinentei și concludenței, și veridicității, corect a conchis asupra vinovăției lui Babcinețchi Ștefan în comiterea infracțiunii prevăzute de art.287 alin.(1) Cod penal.

Totodată, fiind stabilite elementele componente ale infracțiunii imputate inculpatului, inclusiv vinovăția acestuia, argumentele recurentului, precum că faptele lui nu întrunesc elementele infracțiunii prevăzute de art.287 alin.(1) Cod

penal fiind neîntemeiate și contrare actelor cauzei, instanța de apel și-a motivat eficient soluția, respingând versiunea inculpatului privind nevinovăția sa.

Referitor la alegațiile inculpatului precum că, partea vătămată și el s-au îmbrâncit reciproc și conflictul a fost generat din motivul că și-a apărat fratele. Colegiul penal reține drept declarativ acest argument, deoarece acesta a fost respins de instanța de apel (*f.d.172 Vol. II*), fiind excluse orice dubii privind vinovăția inculpatului în comiterea huliganismului.

Colegiul penal reține că, instanța de apel, întemeiat a dat apreciere critică declarațiilor inculpatului, considerându-le drept intenția acestuia de a se eschiva de răspundere penală, or, acestea au fost combătute prin cumulul de probe cercetate în ședința de judecată în apel, fiind apreciate toate probele coroborate în ansamblu din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor.

În sinteza celor expuse, Colegiul penal conchide că, temeiurile invocate de recurent prevăzute la art.427 alin.(1) pct. 6) și 8) Cod de procedură penală, nu și-au găsit confirmare la examinarea recursului. Astfel de erori de drept în speța examinată nu s-au comis, prin urmare, hotărârea atacată este legală și întemeiată, iar recursul urmează a fi declarat inadmisibil ca fiind vădit neîntemeiat.

8. În corespundere cu art.432 alin.(1), (2) pct.4) Cod de procedură penală, Colegiul penal

d e c i d e :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de inculpat, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 28 septembrie 2021, în cauza penală în privința lui *Babcinețchi Ștefan XXXXX*, deoarece este vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 07 iulie 2022.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Țurcan Anatolie

Plămădeală Ghenadie